

4.10.2017

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

TEM/1753/03.01.01/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain ja tuulivoiman kompensatioalueista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

---

Hallituksen esityksen mukaan vuosina 2018–2020 tullaan kilpailuttamaan yhteensä 2 terawattituntia (TWh) uusiutuvaa sähköntuotantoa. Tarjouskilpailun perusteella parhaat hankkeet pääsisivät sähkön tuotantotuen piiriin. Tarjouskilpailu olisi teknologianeutraali ja siihen voisi osallistua valmiiksi toteutettavissa olevilla tuulivoimala-, biokaasuvoimala-, puupolttoainevuimala-, aurinkovoimala- tai aaltovoimalainvestointihankkeilla.

Sähkön tuotantotuki olisi premiojärjestelmä, joka alentaisi siihen hyväksytyjen voimalaitosten sähkön tuotantokustannuksia siten, että kustannustehokkaimmat uusiutuvia energialähteitä hyödyntävän sähkön tuotannon hankkeet voisivat toteutua nykyisessä markkinatilanteessa. Tarjouskilpailun voittanut sähköntuottaja saisi tarjouksessaan ilmoittamansa premion mukaisen tuen, kun sähkön markkinahinta on enintään yhtä suuri kuin sähkön viitehinta (30 euroa/MWh). Premion mukaista tukea vähennettäisiin sähkön markkinahinnan ja viitehinnan erotuksella, kun markkinahinta on suurempi kuin viitehinta, mutta pienempi kuin viitehinnan ja premion summa. Tukea ei saisi tilanteessa, jossa sähkön viitehinnan ja premion summa olisi vähintään samansuuruinen kuin sähkön kolmen kuukauden markkinahinta. Tuen ulkopuolelle on rajattu järeän puun hakkuukohteelta saadusta jalostukseen soveltuvasta tukki- tai kuitupuusta valmistettu metsähake. Tukiajan enimmäispituus olisi kaksitoista vuotta.

Syöttötariffijärjestelmä suljettaisiin biokaasuvoimaloiden ja puupolttoainevuimaloiden osalta. Hakemus syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä varten olisi tehtävä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018.

1.1 Keskeiset havainnot tukimekanismista

Suomen Yrittäjät katsoo, että esitetty mekanismi uusiutuvan energian tukijärjestelmäksi on pääpiirteittäin hyvä:

- Esitys tukimekanismista on teknologianeutraali, mikä tarkoittaa, että politiikalla ei ohjata uusiutuvan energian teknologiavalintoja, jolloin edullisimmat teknologiat ja parhaat innovaatiot menestyvät.

- Tarjouskilpailun myötä kustannustehokkaimmat hankkeet toteutuvat ja näin uusiutuvan energian edistäminen tapahtuu pienimminkin mahdollisin kustannuksin, jolloin myös yrityksiin kohdistuvat kustannukset ovat mahdollisimman pienet.

On ymmärrettävää, että tarjouskilpailussa ja tukijärjestelmässä käytetään vakuuksia osallistumisen ja rakentamisen osalta. **Vaikutusarvioiden osalta olisi kuitenkin hyvä, että tarkasteltaisiin, miten HE-luonnoksen mukaiset osallistumis- ja rakentamisvakuudet vaikuttavat pienempien toimijoiden mahdollisuuksiin osallistua tarjouskilpailuun.**

1.2 Yleisesti uusiutuvan energian tuista

Yleisesti ottaen uusiutuva energia on kannatettavaa, koska sen lisääminen on energiatehokkuuden parantamisen lisäksi yksi tärkeimmistä keinoista vähentää kasvihuonekaasupäästöjä. Uusiutuvan energian käyttö edistää myös työllisyys- ja aluepoliittisia tavoitteita, vähentää riippuvuutta tuontienergiasta, parantaa huoltovarmuutta ja on yksi merkittävimmistä Suomen cleantech-toimialoista.

Näemme kuitenkin, että teollisen mittakaavan investointien sähköntuotantoon pitäisi tapahtua 2020-luvulla pääsääntöisesti markkinaehtoisesti. Uusiutuvan energian tuet rahoitetaan Suomessa valtion budjetista, joten ne tuovat yrityksille lisäkustannuksia verotuksen kautta. Tuet kohdistuvat jo olemassa olevaan teknologiaan, joten ne eivät lisää uusiutuvan energian innovaatioita. EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan kustannustehokkuuden kannalta erilaiset uusiutuvan energian tavoitteet ja uusiutuvan energian tuotantotuet ovat ongelmallisia, koska ne ovat päällekkäinen ohjauskeino EU:n päästökauppajärjestelmän kanssa ja heikentävät sen ohjausvaikutusta. Uusiutuvalle energialle maksetut tuet vähentävät päästöoikeuksien tarvetta päästökauppasektorilla ja alentavat päästöoikeuden hintaa. Tällöin myös kivihiiilen ja maakaasun käyttö tulee edullisemmaksi, eikä päästöoikeuden alhainen hinta edistä päästöjä vähentäviä investointeja.

Uusiutuvan energian tuotantotukien sijaan olisi tärkeää katsoa, miten päästökauppajärjestelmän roolia voitaisiin vahvistaa EU:n energia- ja ilmastopolitiikassa siten, että päästöoikeuksien hinta nousee korkeammaksi, jolloin kansallisten uusiutuvan energian tukien tarve vähenee, fossiilisten energiantuotannon polttoaineiden kilpailukyky päästöttömiin energialähteisiin verrattuna heikkenee ja ilmastopolitiikan kustannustehokkuus paranee. Tällöin uusiutuvan energian edistäminen ja päästöjen vähentäminen aiheuttaisi vähemmän kustannuksia kansantalouden toimijoille, myös yrityksille.

Kunnioitavasti

Suomen Yrittäjät

Mika Kuismanen
pääekonomisti

Sampo Seppänen
ekonomisti